

temelínky

Casopis JADERNÉ ELEKTRÁRNY TEMELÍN

■ ročník XIX. ■ 2 / 2011

**Temelín v testech EU uspěje, věří jeho ředitel
Dění v Japonsku sledujeme, říkají starostové
Temelínský svatební rok zahájen
Šestý Oranžový rok odstartoval**

- 4 **TEMELÍN V TESTECH EU
USPĚJE, VĚŘÍ JEHO ŘEDITEL**
- 5 **TEMELÍN CHRÁNÍ
STABILNÍ ČESKÝ MASIV**
- 7 **ZAJÍMÁ VÁS
ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?**
- 7 **INFORMACE
ZE SVĚTOVÉ ENERGETIKY**
- 8 **SEDMÉ AUTO Z ČEZ JEZDÍ
V HORNÍCH KNĚŽEKLADECH**

NAVŠTIVTE INFORMAČNÍ CENTRUM JE TEMELÍN

Otevírací doba: denně 9 - 16 hodin,
v červenci a srpnu 9 - 17:30 hodin

Informace: ČEZ, a.s., JE Temelín
Informační centrum, 373 05 Temelín

Telefon: +420 381 102 639

Fax: +420 381 104 900

E.mail: infocentrum.ete@cez.cz
www.cez.cz/temelin

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

8 FOTBALOVÝ POHÁR TEMELÍNEK ZAČNE V KVĚTNU

9 HALOVÝ TANEC LETADEL V TÝNĚ

10 DĚNÍ V JAPONSKU SLEDUJEME, ŘÍKAJÍ STAROSTOVÉ

11 ČTVRTÁ JADERNÁ MATURITA PRO 120 STUDENTŮ

12 RODINNÝ KVINTET MĚL PREMIÉRU NA JADERCE

13 PRVNÍ SVATBA ROKU 2011

13 BUDE TEMELÍNSKÁ TIŠÍCOVKA?

14 PTÁCI V ZOO UŽ STAVĚJÍ, ŘEMESLNÍCI JE NÁSLEDUJÍ

15 SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

16 EDA A IDA V OBCI TEMELÍN

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ.
Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, útvar
Komunikace, 373 05 Temelín
Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828. Číslo ISSN:
0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Pavel Foltýn,
Miroslav Dvořáček, Václav Beneda, archiv JE Temelín
a Ateliér U Beránka. Elektronickou podobu Temelínek
najdete na www.cez.cz

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři,
za pár dnů začne možná nejkrásnější měsíc roku – květen. Slunce již bude vysoko a dá přírodě sílu nastartovat každoroční kouzlo. Zase budeme jezdit a chodit pod stromy obalenými květy a každá zahrádka a louka barevně rozkvetne. A tak si pojďme užít příchod jara, které nám po dlouhé zimě obnoví životní energii. Pro jadernou komunitu letošní jaro šťastně nezačalo. Jistě všichni sledujete dramatické události na japonské jaderné elektrárně Fukushima, které začaly 11. března. Tehdy zemětřesení o síle 8,9 ° Richtera zvedlo z Pacifiku více jak čtrnáct metrů vysokou přívalovou vlnu, která se převálila na pobřeží a zasáhla i jaderné bloky elektrárny Fukushima. Možná, že se málo ví o tom, že i tyto 40 let provozované bloky se s velkým zemětřesením vyrovnaly dobře a po otřesech je personál bezpečně odstavil. Bohužel přívalová vlna překonala ochranné hráze na pobřeží, zničila venkovní trasy přívodu elektřiny a následně zničila i dieselagregáty náhradního napájení. Tím došlo ke ztrátě chlazení reaktorů, vzniku vodíku a jeho výbuchům, které částečně zničily budovu a některá zařízení. Došlo tak k úniku aktivity do okolí a vláda musela sáhnout k evakuaci obyvatel z okolí elektrárny. V dubnu začaly z Japonska konečně chodit lepší zprávy o stabilizaci situace, ale již teď si můžeme říci, že událost ovlivní i energetiku v Evropě. Jakým způsobem, však teprve ukáže čas. (Poznámka redakce: rozhovor s ředitelem JE Temelín k tomuto tématu si přečtete na straně 4 - 5.)

U nás na Temelíně pracovaly oba bloky v prvním čtvrtletí roku na plném výkonu a bez významných problémů. Do energetické sítě jsme dodali 4,35 miliardy kWh elektřiny a plán plníme na 101 procent. Ale již 7. května odpojíme 2. blok Temelína, na kterém začne plánovaná odstávka, která potrvá do konce června. Při odstávce zavezeme do reaktoru ruské palivo od firmy TVEL, které tak, stejně jako loni na 1. bloku, nahradí na následujících deset let palivo Westinghouse. Při této jarní odstávce poprvé z 2. bloku vyvezeme i kontejner CASTOR naplněný použitým palivem. To, jak tuto poměrně krátkou odstávku zvládneme, bude jedním z důležitých signálů pro úspěch Temelína v roce 2011. Přeji vám krásné a úspěšné jaro.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

FOTOPŘEHLÍDKA

VYHLAŠUJEME TÉMA 3/2011: „KVĚTEN V POHYBU“

V posledním loňském čísle Temelínek, které vyšly v prosinci, jsme vyhlásili i první téma pro rok 2011: „**Vtrhlo k nám jaro**“. Opět jste nás potěšili svými rozkvetlými obrázky. Velkou radost jsme měli z premiérové fotografie devítiletého Matěje Koce z Protivína. O šest let starší Ondra mu vrazil aparát do ruky, Matěj cvaknul a od nás dostane pěkný dáreček. Je hezké, že synové jdou ve stopách otce a i Matěj, stejně jako Ondra, mají dobré oko. Vybrali jsme pěti autorů a věříme, že vás jejich pohled na jaro přes hledáček fotoaparátu potěší.

Naše Fotopřehlídka pokračuje třetím kolem 2011, pro které vyhlášíme téma: „**Květen v pohybu**“. Krásný květen je určitě ideálním obdobím pro vycházky do přírody, sportovní aktivity, výlet na kole či in-line bruslích. To vše jsou okamžiky pro stisknutí spouště fotoaparátu. Těšíme se na zachycení vašich květnových aktivit.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně dvě fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 pixelů s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. Uzávěrka je již **11. května 2011** a foto posílejte na adresu **vaclav.brom@cez.cz**.

Jana Svitáková, Horní Počernice (13 let)

První jarní včelka si vychutnává příchod jara na blatouchu u Vodňan.

Mirka Hedbávná, Třebíč (51 let)

Shoda náhod tomu chtěla, že se mi do rukou dostal časopis Temelínky, a tak posílám několik obrázků. Promiňte, že je jich víc než jen dva. Takto to vypadá každý rok, když „jaro vtrhne“ k nám a jedno návrší na Vysočině rozkvetá koniklecem. Nemohla jsem se, přiznávám, pro ony dva povolené spravedlivě rozhodnout. Asi proto, že zážitek přímého setkání s krásou rozkvetlé louky je obrovský. A tak jsem určitě ovlivněna a nechám výběr, pokud se snímky „proderou dál“, na vás. Děkuje a nám se líbil tento krásný detail rozkvetlého koniklece.

Matěj Koc, Protivín (9 let)

Při naší „jarní“ návštěvě Prachatic jsme s bráchou absolvovali opravdu ledový zážitek. Objevili jsme totiž brodicí lázně. Nepředstavujte si nic velkého, je to jen malý kus potůčku s informační tabulí. Ale zážitek z těchto lázní se nezapomíná. Princip je prostý. Sundat boty, vyhnout kalhoty a brodit se ve studené vodě po určitý čas. Zážitek se ještě zvyšuje, když lázně navštívíte třeba na začátku jara. Vsadili jsme se, kdo ve vodě vydrží déle. Bráchovi jsem svěřil fotoaparát, aby vše náležitě dokumentoval. Tato fotka vznikla asi po dvou minutách pobytu v ledové vodě. Také podle toho vypadám. Ještě teď mě studí nohy. Fotil můj brácha Matěj, který se nakonec také odvážil. Doporučujeme vyzkoušet! Slabší povahy mají povolené holínky.

Andrea Jarošová, Borek (23 let)

Fotku jsem pořídila na chatě jednoho slunečného jarního dne a moc se mi líbila ta hra barev. (Poznámka redakce: tak vzniká každý rok nový život v přírodě.)

Josef Zunt, Týn nad Vltavou (27 let)

Jaro, modrá obloha, rozkvetlé květy - vždyť na to všichni celou zimu čekáme.

TEMELÍN V TESTECH EU USPĚJE, VĚŘÍ JEHO ŘEDITEL

„Od roku 1990 prošla elektrárna Temelín úspěšně 24 mezinárodními kontrolami. Další dvě nás čekají letos a příští rok. I proto věřím, že uspějeme i při případných dalších testech připravovaných EU,“ říká ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

Pane řediteli, chystáte v souvislosti se situací v Japonsku nějaká opatření ve vaší jaderné elektrárně?

V tuto chvíli nevidíme žádný důvod přijímat speciální bezpečnostní opatření. V České republice jsou seismické i klimatické podmínky výrazně odlišné, mnohem příznivější než v Japonsku. Temelín je elektrárnou jiného typu, je postaven na jednom z tektonicky nejklidnějších míst Evropy a jsme také nejmladší evropskou jadernou elektrárnou. Důležité bezpečnostní systémy elektrárny jsou pravidelně zkoušeny. Ale každopádně budeme mít zájem o analýzy událostí v japonské Fukushima. Jaderná energetika funguje na výměně informací a ponaučení z krizových situací. I díky takovým analýzám se bezpečnost jaderných bloků ve světě může stále zvyšovat.

Japonský případ vyvolává řadu diskuzí o budoucnosti jaderné energetiky. Evropská unie koncem března rozhodla o dodatečném testování jaderných elektráren. Není to podle vás příliš unáhlená reakce?

Kroky Evropské unie se daly očekávat, protože v 25 zemích se pohled na jadernou energetiku liší a EU reagovat musela. Přestože zatím nebyla kritéria testů přesně stanovena, měla by, podle mého názoru, posoudit odolnost vůči událostem, které v jednotlivých lokalitách jaderných elektráren připadají v úvahu, i když třeba jen hypoteticky. Například pro Temelín by to mohly být vlivy velkých vichřic, extrémní zimy či dlouhodobá vedra s úbytkem vody ve Vltavě, které by ve svých důsledcích mohly ohrozit schopnost chladit reaktor. Tedy to, co bylo příčinou problémů na elektrárně Fukushima. Zkoumat Temelín z pohledu zásahu vlnou tsunami či zemětřesení o intenzitě 9° Richterovy škály ale nemá v našich podmínkách smysl. Neočekávám však žádné skutečné testování, půjde spíše o rizikové analýzy.

Je tedy Temelín připraven na tyto kontroly?

Temelín je moderní elektrárna, která splňuje všechny parametry pro bezpečný provoz. Svoji bezpečnost jsme opakovaně prokázali. Jako jedna z nejsledovanějších elektráren světa jsme už prošli 24 mezinárodními kontrolami. Bez ohledu na události v Japonsku nás letos na podzim čeká dlouhodobě plánovaná kontrola mezinárodní organizace WANO a v roce 2012 na Temelín přijedou odborníci v rámci mise OSART. Jsem přesvědčen, že v těchto kontrolách obstojíme. Na zmiňované testování se budeme velmi podrobně připravovat. Události v Japonsku jsou pro nás velmi silným impulzem, abychom si poctivě a otevřeně pojmenovali a zanalyzovali všechna i velmi hypotetická rizika a zkontrolovali si, jak jsme na ně připraveni. Jedním ze vstupů do těchto analýz musí být rozbor událostí v Japonsku. Vždyť blízko postižené jaderné elektrárny jsou další dvě novější, které extrémní přírodní podmínky přestály bez vážných následků.

Co všechno elektrárna Temelín vydrží?

Zařízení důležitá z hlediska jaderné bezpečnosti jsou projektována a konstruována tak, aby odolala všem vnějším vlivům, které

v lokalitě připadají v úvahu. A to jak přírodním, jako je třeba zemětřesení, tak i jevům vyvolaným lidskou činností, například tlakovým vlnám či pádu letadla.

Problém elektrárny Fukushima vznikl tím, že nedokázali chladit reaktor po jeho odstavení. Jak je na podobné havarijní situace připraven Temelín?

Pro provoz si čerpáme vodu dvěma šesti-kilometrovými potrubními trasami z vodní nádrže Hněvkovice. Při výpadku doplňování vody z Vltavy jsme schopni chladit oba reaktory třicet dní. V seismicky odolných systémech máme k dispozici třicet tisíc kubíků vody a dalších sto tisíc je v chladicím okruhu každého bloku. Výhodou je, že vodu pro nejdůležitější bezpečnostní systémy je možné doplňovat i pomocí mobilních cisteren. Systémy, které zajišťují chlazení reaktoru jsou trojnásobně jištěny. To znamená, že jsou vybudovány třikrát, i když pro chlazení stačí jediný. Každý ze tří bezpečnostních systémů používá svůj nezávislý zdroj elektrického napájení a jsou umístěny do navzájem oddělených prostorů. Zajištění chlazení reaktorů je opravdu bezpečnostní prioritou a Temelín je v tomto ohledu dobře zajištěn.

Od odborníků jsou slyšet hlasy, že provozovatel elektrárny Fukushima v této mimořádné situaci reagoval velmi dobře. Jak se na podobné nepřijemnosti připravujete na elektrárně Temelín?

Na dálku se mi těžko jednotlivé kroky Japonců hodnotí, ale podle dostupných informací si tamní personál elektrárny počíná ve složitých podmínkách profesionálně.

Každopádně obdivuji jejich nasazení a přeji jim, aby vše co nejdříve zvládli a dostali pod stoprocentní kontrolu.

Pojďme ale k nám na Temelín. Ano, řešení havarijních situací procvičujeme minimálně čtyřikrát ročně. Simulujeme různé technologické a radiační události, ukrýváme a evakuujeme personál. Na všechny možné problémy chceme být dobře připraveni. Za dobu provozu elektrárny tak již pro-

běhlo několik desítek námětových cvičení. A jsem přesvědčen, že i nadále se v řešení krizových a havarijních stavů budeme pohybovat pouze v rovině cvičení a tréninku personálu. Věřím, že i v budoucnu bude naše elektrárna přinášet regionu pouze pracovní příležitosti, teplo a vyrábět elektrickou energii bez emisí do ovzduší.

Marek Sviták

TEMELÍN CHRÁNÍ STABILNÍ ČESKÝ MASIV

Geologické podloží, na kterém je postavena Jaderná elektrárna Temelín, je velmi stabilní a i podle geologů je velmi nepravděpodobné, že by zde vzniklo velké zemětřesení. Celý Český masiv, kam patří i jižní Čechy, se utvářel před 300 až 380 miliony let a dnes je pevným celkem. „Elektrárna Temelín stojí v extrémně stabilní geologické oblasti. V celé jihočeské oblasti byl proveden podrobný průzkum případné aktivity zlomů a nebyly zjištěny žádné pohyby na zlomech v období posledních 22 tisíc let. A také nebyly nalezeny žádné zlomy, které by vykazovaly podmínky potenciální seismické aktivity,“ říká Pavel Heralecký, který se touto problematikou na elektrárně Temelín dlouhodobě zabývá.

Může Temelín postihnout zemětřesení stejné síly jako nyní v Japonsku?

Začneme z větší šíře. Povrch Země se dělí na sedm velkých litosférických desek a několik menších. Pohybují se o několik centimetrů ročně, při pohybu se vzdalují, přibližují nebo posouvají podél sebe. A právě obrovské množství nahromaděné energie při těchto pohybech působí zemětřesení. Centrum zemětřesení v Japonsku 11. března bylo situováno na rozsáhlé zóně, podél které se pacifická deska podsouvá pod desku severoamerickou. Rychlost vzájemného přibližování těchto zemských desek na tomto deskovém rozhraní je cca 8 - 10 centimetrů za rok. A vraťme se zpět k nám. Region střední Evropy je na vnitrodiskové oblasti - nachází se uvnitř euroasijské desky. Není to tedy oblast ležící na deskovém rozhraní, které by umožňovalo vznik extrémně silných zemětřesení. Ne, zemětřesení na úrovni 9° dle Richtera zde opravdu nehrozí.

Jak stabilní je podklad přímo pod elektrárnou Temelín?

Pro lokalitu byly provedeny velmi podrobné geologické, hydrogeologické a seismologické průzkumy. Všechny bezpečnostně významné stavební objekty jsou založeny na skalních horninách s nízkým stupněm zvětrání a málo tektonicky porušených. Také byl proveden podrobný průzkum případné aktivity zlomů v celé jihočeské oblasti a nebyly zjištěny žádné pohyby na zlomech v období posledních 22 tisíc let a nebyly nalezeny žádné zlomy, které by

vykazovaly podmínky potenciální seismické aktivity.

Proběhla na seismickou situaci lokality Temelín nějaká mezinárodní kontrola?

Seismická problematika byla součástí celkem jedenácti mezinárodních kontrolních prověrek expertů MAAE. Na hodnocení seismického ohrožení lokality a připravenosti elektrárny na případnou zemětřesnou

událost byla zaměřena i speciální mise MAAE v roce 2003. Tým složený z odborníků z Rakouska, Japonska a Francie celý týden prověřoval stanovení seismického ohrožení lokality, přítomnost a aktivitu tektonických zlomů v lokalitě, adekvátnost seismického projektu elektrárny, její připravenost na potenciální riziko přichozícího zemětřesení a také monitorování seismické aktivity v lokalitě.

Ing. Pavel Heralecký (38 let)

Na JE Temelín pracuje od roku 1999, nyní v útvaru Centrální inženýring jako specialista pro kvalifikaci zařízení a seismicitu. Vystudoval VUT Brno, zatím je svobodný a bydlí v Českých Budějovicích. „Mým velkým koníčkem je cyklistika, když ročně najedu kolem pěti tisíc kilometrů. V zimě jezdím na běžkách a ideální terény nalézám především na Šumavě,“ říká Pavel Heralecký.

Otázka seismického ohrožení lokality byla také projednávána v rámci česko-rakouského Melkského procesu a byla předmětem i bilaterálních meziparlamentních jednání mezi českou a rakouskou stranou.

K jakým závěrům experti došli?

Podle expertních posudků lokalita JE Temelín vykazuje velmi nízkou seismickou aktivitou a je mimořádně seismicky klidná.

I přesto, jsou otřesy v Temelíně měřeny? Jak a s jakými výsledky?

Monitorování je prováděno vnější lokální sítí seismických stanic, vybudovanou v roce 1990 a od té doby nepřetržitě provozovanou a zdokonalovanou. Toto monitorování se zaměřuje zejména na zemětřesení v okolí do 50 - 70 km od elektrárny. Velmi citlivé snímače sítě zaznamenávají relativně častá, (až desítky ročně) velmi slabá zemětřesení, která však nemají žádný vliv na stavební objekty a nejsou lidmi zde na jihu Čech ani pocítěna. Tato mikrozemětřesení jsou zaznamenatelná pouze těmito citlivými přístroji. Za posledních dvacet let byla JE Temelín vystavena účinkům řady silnějších zemětřesení s ohnisky v Rakousku, Itálii, Německu a Slovinsku. Ale i to největší, z těchto dosud zaznamenaných vzdálených zemětřesení, byla devadesátkrát menší, než na jaké je elektrárna projektována a postavena.

A nějaké zemětřesení s ohniskem blíže elektrárny jste zaznamenali?

Dosud nejsilnější lokální zemětřesení z blízkého okolí proběhlo v roce 2007 v blízkosti vodní nádrže Orlík, tedy asi 46 kilometrů severně od Temelína. V centru mělo sílu 2,4° dle Richtera. Za celou dobu monitorování, tedy od roku 1990, nebylo zaznamenáno žádné zemětřesení, které by mohlo elektrárnu jakkoliv ohrozit a výsledky provozu této sítě potvrzují, že oblast je výjimečně seismicky klidná. Kromě toho je uvnitř areálu elektrárny instalován i vnitřní seismický monitorovací systém jako ochrana elektrárny proti přichozímu zemětřesení. Systém vyhodnocuje naměřená data a v případě překročení nastavené úrovně zemětřesení předává informaci na panely obou blokových dozoren pro rozhodnutí provozního personálu o případném odstavení reaktorů. Za dobu provozu Temelína nebyl nikdy aktivován.

Na jak silný otřes je vlastně Temelín projektově připraven?

V souvislosti s Japonskem se v tisku objevila celá řada nesprávných informací. Předtím, než bude řečeno jedno konkrétní číslo, je nutné poznamenat, že velikost zemětřesení se vyjadřuje dvěma veličinami - magnitudem a intenzitou. Každá z nich popisuje rozdílné charakteristiky zemětřesení.

Pavel Heralecký při geologickém průzkumu na hlubokém zlomu u obce Munice poblíž Hluboké nad Vltavou v roce 2009. Hluboký zlom je nejvýznamnější tektonická struktura v regionu jižních Čech a byla posuzována i v projektu JE Temelín. Geologickými výzkumnými pracemi byl hluboký zlom posouzen jako neaktivní, a to po dobu nejméně posledních 22 tisíc let.

Základní charakteristikou zemětřesení je seismology používané magnitudo Richterovy škály, jedná se o veličinu změřenou seismografy. Magnitudo nám mnoho neříká o velikosti otřesů na zemském povrchu v konkrétní oblasti, kde stojíme, tím méně o ničivých účincích zemětřesení, ale o velikosti energie uvolněné v hypocentru zemětřesení. Pro hodnocení samotných otřesů a vlivu na budovy v konkrétním místě slouží makroseismická intenzita. Je to veličina, kterou nelze změřit přístroji a kterou stanovíme až na základě pozorování účinků otřesů na budovy a člověka (případně na krajinu). Mezi nejznámější a mezinárodně používané patří dvanáctistupňová škála MSK-64. Jednoduše řečeno, každé zemětřesení má jedno magnitudo, které udává sílu zemětřesení v místě vzniku, ale mnoho intenzit, které závisí na vzdálenosti od hypocentra zemětřesení, geologických podmínkách, způsobu šíření vln apod.

Vraťme se k Temelínu.

Projekty stavebních objektů a tedy i temelínské elektrárny jsou zpracovávány na intenzitu zemětřesení podle stupnice MSK-64, kterému musí odolát v místě stavby. Projekt JE Temelín je zpracován na intenzitu zemětřesení 7° MSK-64. Nejedná se o sílu zemětřesení podle Richterovy škály, nicméně tuto hodnotu lze interpretovat i tak, že stavební objekty a technologie odolají síle zemětřesení minimálně o velikosti 5,5°

podle Richtera, které se vyskytne přímo v úzké lokalitě elektrárny Temelín. Navíc, nejenom že odolají, ale budou i nadále bezpečně fungovat. Pro zajímavost - energie otřesů o magnitudo 5,5° odpovídá výbuchu 1000 tun výbušniny TNT.

Co by takový otřes znamenal například pro panelové domy v Týně a Budějovicích?

Podle definice stupnice MSK - 64 sedmý stupeň znamená, že se jedná o zemětřesení, které: „Pocítují i lidé jedoucí v motorových vozidlech, objevují se trhliny ve zdech, špatně založené budovy se řítí, vodní plochy se vlní.“ Podle definice Richterovy škály stupeň 5,5 může způsobit velké škody špatně postaveným budovám v malé oblasti a pouze drobné poškození dobře postaveným budovám. Tedy předpokládáme, že panelové domy v Týně a Budějovicích jsou postaveny podle platných norem a kvalitně. Potom by i takové v této oblasti mimořádně silné zemětřesení nepředstavovalo pro tyto domy a lidi v nich žádnou hrozbu bezprostředně ohrožující jejich životy a majetek.

Je tedy podle vás elektrárna Temelín z pohledu seismického rizika bezpečná?

Ano, bezesporu je.

Václav Brom

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?

Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína posílejte na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

Pavel Novotný, České Budějovice

Jaro 2011 nezačalo pro jadernou energetiku příliš dobře. Havárie japonské elektrárny Fukushima určitě neudělá rozvoji „jádra“ dobrou službu.

Ovlivnila nějak přípravu nových bloků v Temelíně?

Japonská událost vyvolala diskuze o jaderné energetice po celém světě. A debaty budou určitě pokračovat. Členské státy Evropské unie se po Japonsku k jaderné energetice postavily různě. V České republice má „jádro“ i nadále podporu, což opakovaně potvrdil i premiér Petr Nečas. Příprava dostavby elektrárny tak pokračuje výběrem dodavatele. Na přelomu března a dubna proběhlo druhé kolo jednání se všemi uchazeči s cílem upřesnit si podmínky v zadávací dokumentaci. Ta bude letos předána všem uchazečům, kteří příští rok předloží své nabídky. Dodavatel pak bude vybrán v roce 2013.

O analýzy japonské události budeme mít určitě zájem. Jejich závěry a případná nová nařízení Evropské unie budeme porovnávat s našimi požadavky na nové bloky. Všechny nabízené projekty patří do nejnovější generace reaktorů s vysokou bezpečností a spolehlivostí, využívají zkušenosti z provozu současných jaderných elektráren a obohacují tyto projekty o další technologická vylepšení.

Při přípravě na stavbu nových bloků slíbila společnost ČEZ zlepšení dopravní obslužnosti v obcích, kterých se dotkne návoz materiálu na stavbu. Nezůstalo jen u slibů?

Smlouva o investování částky 1,6 miliardy korun na zlepšení infrastruktury v okolí elektrárny byla podepsána vloni na podzim. Již při jejím podpisu jsme říkali, že nejdříve budeme realizovat opatření místního významu, jako například výstavbu nových

chodníků či doplnění přechodů pro chodce se světelnou signalizací. Příprava stavby obchvatů obcí je časově mnohem náročnější. Nejprve je potřeba zpracovat projektovou dokumentaci, zajistit pozemky a získat povolení ke stavbě. Termín zahájení prací tak závisí na délce této přípravy, předpokládáme nejdříve po roce 2015. Zimní období jsme využili k zahájení výběru dodavatelů inženýrských činností na veškerá opatření. První dopravní opatření však začneme realizovat již nyní na jaře v Týně nad Vltavou. Začne stavba druhé výjezdové komunikace ze sídliště Hlinecká. I z toho je patrné, že naše společnost své přísliby postupně naplňuje. Místní opatření v dalších obcích budou zahájena po získání příslušných stavebních povolení.

Odpovídal Marek Sviták,
tiskový mluvčí JE Temelín

INFORMACE ZE SVĚTOVÉ ENERGETIKY

EU Příprava testů evropských jaderných bloků

Události v Japonsku přiměly politické lídry EU přijmout rozhodnutí, která mají za cíl maximálně eliminovat možnost, aby se podobná událost stala v Evropě. Proto bylo již 15. března na jednání zástupců vlád členských zemí, dozorů, představitelů průmyslu, pořádané Evropskou komisí (EK), dohodnuto provedení ohodnocení rizik a bezpečnosti všech jaderných elektráren v Evropě. Do konce června 2011 má být provedena definice toho, co se má hodnotit a jak mají vlastně testy vypadat a jaká budou mít kritéria hodnocení. Přestože se jedná o „dobrovolnou“ akci, tak zástupci průmyslu souhlasili s tím, že jsou připraveni spolupracovat s národními jadernými dozory. Podle EU by testy měly proběhnout do konce roku 2011.

Na mimořádném jednání Energetické rady EU 21. března bylo dohodnuto, že kritéria testů sestaví ENSREG (European Nuclear Safety Regulators Group) za účasti členských zemí, sdružení regulátorů WENRA a EK tak, aby zahrnuly získané zkušenosti z událostí na jaderných blocích v Japonsku po ničivé přírodní katastrofě. Hodnocení bude prováděno národními jadernými dozory. Výsledky hodnocení včetně návrhů na opatření budou předány EK a ENSREG a budou následně zveřejněny. Evropská rada zhodnotí výsledky koncem roku 2011 na základě zprávy EK.

Zdroj: Foratom, 25. březen 2011

Evropa Reakce vlád na Japonsko byly různé

Vlády zemí v Evropě a ve světě reagovaly na události v JE Fukushima v Japonsku různým způsobem. **Německo** se rozhodlo odstavit sedm svých nejstarších jaderných bloků do června 2011 (na přezkoumání jejich bezpečnosti). **Švýcarsko** dočasně zrušilo

povolení jaderného dozoru pro výstavbu nových jaderných bloků.

Rusko - vláda deklarovala svou připravenost provést bezpečnostní testy svých jaderných elektráren a oznámila, že provede urgentní analýzu svého jaderného sektoru. **Velká Británie** schválila novou strategii vyřazování starých jaderných bloků. Další země jako **Polsko, Itálie a Slovensko** potvrdily svůj záměr pokračovat v budování jaderné energetiky. **Španělsko**, které má reaktory podobného typu jako ve Fukushima, oznámilo, že plánuje provést jejich bezpečnostní revize.

Zdroj: EURELECTRIC News, březen 2011

SEDMÉ AUTO Z ČEZ JEZDÍ V HORNÍCH KNĚŽEKLADECH

V březnu dostala obec Horní Kněžeklady od společnosti ČEZ osobní automobil Škoda Fabia combi. Osobní automobil převzal starosta obce Josef Drn. Nahradí starou Škodu Favorit, která podle slov starosty již není v dobré formě. Za poslední dva roky je to již sedmé užité vozidlo z autoparku ČEZ, které bude sloužit v obcích kolem JE Temelín. „Přestože to nejsou nová vozidla, tak prošla technickou revizí a v obcích udělají ještě několik let dobrou službu,“ říká generální ředitel ČEZ Správa majetku Jan Kalina, který auto starostovi Horních Kněžeklad předal.

Starosta obce Horní Kněžeklady Josef Drn převírá klíče od vozu z rukou zástupce ředitele JE Temelín Antonína Ješátka. Smlouvu předal starostovi Jan Kalina, generální ředitel ČEZ Správa majetku.

Pane starosto, do této doby vaše obec žádný služební vůz nevlastnila?

V první řadě bych chtěl říci, že si velmi vážím pomoci JE Temelín a chtěl bych za ni poděkovat. Naše obec v současné době vozidlo vlastní, ovšem již velmi starého data výroby. Je to Škoda Favorit ve značném stádiu koroze a již v nedobré technické stavu. Proto jsme si také dovolili požádat elektrárnu Temelín o pomoc s obměnou, no a vyšlo to.

K čemu automobil využijete?

Naše obec se skládá ze tří oddělených osad. Horní Kněžeklady, Dolní Kněžeklady a Štipoklasy, a tak pro výkon správy obcí je zapotřebí přesunů mezi nimi. U nás je auto nutné nejen pro přepravu osob, ale i k převážení materiálu. Bliží se jaro a s ním sečení návsí, obecních ploch a odvážení trávy. K přesunu techniky na sečení se použije opět naše osobní auto, tentokrát doplněné přívěsem.

V čem vám nejvíce pomůže?

Při vyřizování záležitostí obce se musí také spolupracovat s úřadem v Týně nad Vltavou a Krajským úřadem v Českých Budě-

jovicích. Tam se s naším starým Favoritem opravdu již jezdit nedalo, teď to nebude problém.

Na jaké další novinky se letos obyvatelé Horních Kněžeklad mohou těšit?

Máme toho v plánu docela hodně. Nejdříve přijde na řadu oprava místní komuni-

kace ve Štipoklasech. V polovině roku chceme realizovat výměnu oken v kulturním domě v Horních Kněžekladech. Současně nakoupit lavičky a upravit náves ve Štipoklasech a Dolních Kněžekladech. S podzimem bychom rádi ještě vyměnili starý obecní rozhlas za nový, bezdrátový. To je v kostce letošní rok. No a v dlouhodobém horizontu? Připravit největší akci - obecní vodovod.

Od dubna začal 6. Oranžový rok, tedy spolupráce v kultuře, sportu a společenských událostech s JE Temelín. Přihlásila se do projektu i vaše obec a jaké zajímavé akce připravujete?

Samozřejmě že přihlásila, protože Oranžový rok považuji za velmi přínosný projekt pro celý vltavotýnský region. U nás organizujeme sedm, již tradičních, akcí. Zahájíme hned v dubnu přivítáním jara se stavením májky. Květen je ve znamení setkání žen v Horních Kněžekladech. V červenci pak dominuje sousedským Posezením pod lipami s dobrou dechovkou. No a v prosinci ukončíme akcí pro děti - Setkání s Mikulášem a čerty. Věřím, že s podporou JE Temelín zvládneme na solidní úrovni všechny akce a věřím, že se na některých objeví i Temelínky.

Václav Brom

FOTBALOVÝ POHÁR TEMELÍN

Letos již v 18. ročníku proběhne na fotbalovém stadionu FK Olympie Týn Pohár Temelínek. „Také letos jsme do Týna pozvali osm týmů mladých fotbalistů narozených v roce 2002 a později. Sice nepřijedou obhájci loňského prvenství ze Sezimova Ústí a chlapci z Milevska. Ty nahradí fotbalisté ze Soběslavi a Protivína, takže i letos určitě uvidíme během tří hracích dnů výborné zápasy a věřím, že se neztratí ani naši chlapci,“ přeje si místopředseda pořadatelské FK Olympie Týn Zdeněk Hrdina.

HALOVÝ TANEC LETADEL V TÝNĚ

Vltavotýnská ČEZ-Sportovní hala se stala první nedělí v březnu na pár hodin modelářským letištěm. Konal se zde pátý ročník halové soutěže „Týnská halovka“ leteckých modelářů, kteří představili své modely v pěti kategoriích. Partnerem soutěže se i tentokrát stala Jaderná elektrárna Temelín. „Tanec“ leteckých modelů (některé sestavy se létají i na hudbu) mohli diváci sledovat celý den. A bylo co obdivovat.

Pro každou kategorii mají modeláři speciálně upravené modely tak, aby měli pilotáž co nejsnazší pro daný styl letu. V mezinárodní kategorii F3P a národní RCEA musí piloti zaletět pravidly zadanou akrobatickou sestavu. Každý obrat hodnotí trojice rozhodčích známkami 0 až 10. Hodnotí se přesnost obrátů – přemet musí být kulatý a v ose, výkret přesně zastavený a tak podobně. Divácky asi nejzajímavější kategorií je mezinárodní kategorie F6B, kde piloti letí svou vlastní volnou sestavu s hudebním doprovodem. „Tanec letadel na muziku se mi fakt líbil,“ říká jeden z mladých diváků. Následuje rychlostní kategorie MAR, což je taková zmenšenina známé série závodů Red Bull Air Race. Poslední kategorií Týnské halovky byly Pylony, kde závodí trojice modelů na oválné trati o nejrychlejší čas. Modely vážící přibližně 135 g mají elektrický motor, který je poháněn lithií polymerovými bateriemi. „Pro zajímavost, nejrychlejší pylonové modely dosahují rychlosti přes padesát kilometrů za hodinu, takže se pi-

loti musí opravdu snažit, aby se do haly „vešli“. Ne vždy se to podaří, takže diváci u nás v Týně mohli vidět i několik havárií,“ říká Jan Špatný, který v soutěži úspěšně reprezentoval domácí modeláře a na „bednu“ se dostal rovnou ve třech kategoriích. Během celého dne vládla uvolněná atmosféra a diváci mohli sledovat v akci piloty jak špičkové evropské úrovně, tak nováčky, kteří mají odlétáno teprve pár soutěží. Jedním z nováčků je například patnáctiletý Jakub Nečesánek z Kyjova, který si vylétal hezké druhé místo v kategorii Pylony a porazil tak mnohem zkušenější piloty. Velmi silnou skupinou byla tradičně skupina modelářů z Třebíče, Miloš Zavadiš si domů odvezl první místo v kategorii RCEA. Tradičně velmi dobré lety předváděl patnáctiletý Marek Plichta z Turnova, který dvě kategorie vyhrál a jednou byl druhý, nebo Jiří Šotola z Prahy, který si odvezl první, druhé i třetí místo.

Václav Brom

ORANŽOVÝ ROK 2011

DUBEN - KVĚTEN

- 30.04.** ■ Vítání jara, stavění máje, Bečice;
■ Stavění májky, Březnice;
Dolní Bukovsko;
■ Pálení čarodějnic, Čičenice, Hodonice;
■ Lampionový průvod,
pálení čarodějnic, Dříteň;
■ Jarní slavnosti spojené se stavěním májky, Horní Kněžeklady;
■ Vítání jara spojené s pálením čarodějnic a stavěním máje, Hosty;
- 04.05.** ■ Setkání seniorů, Temelín;
- 06.05.** ■ Den matek, Dříteň, Dobšice,
- 07.05.** ■ 11. ročník o „Pohár starosty města“ (soutěž SDH), Bechyně;
■ Dětský den, Březnice;
■ Kočárková rallye, Čičenice;
■ Den otevřených dveří - hasičská zbrojnice, Dolní Bukovsko;
■ Tálínský duaton, Tálín;
■ Rybářské závody, Zahájí;
- 07.05.** ■ Den matek, Horní Kněžeklady;
- 07. - 08.05.** ■ Pouťový turnaj v kopané „O pohár obce Žďár“, Žďár;
- 08.05.** ■ Den matek, Dříteň;
■ Skalská míle, Tálín;
- 14.05.** ■ Cyklo výlet, Dříteň;
■ Soutěž v požárním útoku, Dříteň;
■ Koncert heligonkářů, Temelín;
- 15.05.** ■ Hasičské odpoledne, Horní Kněžeklady;
- 18. - 21.05.** ■ Vodňanské rybářské dny, Vodňany;
- 21.05.** ■ Pouťová zábava, Dříteň;
■ Květnová pouť ke dni Sv. Jana Nepomuckého, Hodonice;
■ Rybářská soutěž o Nákeřského kapra, Nákrš;
■ 110 let SDH Olešník, Olešník;
■ Floriánská zastavení, Všemyslice;
- 24.05.** ■ Dětský den ve Zlivu, Zliv;
- 28.05.** ■ Dětský den, Dívčice, Dolní Bukovsko;
■ Rybářské závody, Dříteň;
■ Memoriál Vladimíra Turýnka, Všemyslice;
■ Turnaj v nohejbale, Zahájí;
- 29.05.** ■ Budeme si hrát, turnaj v nohejbale, Dolní Bukovsko;
■ Dětský den, Hluboká nad Vltavou.

TEMELÍNEK ZAČNE V KVĚTNU

Turnaj nejmladších fotbalistů je již tradičně zařazen i do sportovní části kalendáře akcí 6. Vltavotýnského Oranžového roku, jehož generálním partnerem je elektrárna Temelín. Hracími dny jsou opět stanoveny čtvrtky od 16:15 hodin. První hrací den je 26. května, druhé kolo se hraje 9. června a finálové kolo je na programu 8. září. V letošním 18. ročníku Poháru Temelínek se tak představí fotbalisté Týna nad Vltavou, Bechyně, Lomnice nad Lužnicí, Čtyřech Dvůrů, Protivína, LOKO České Budějovice, Soběslavi a Písku. „Vítěz si kromě po-

háru a medailí letos z Týna odveze sadu dresů pro mužstvo, ale i další týmy se mohou těšit na zajímavé ceny od Jaderné elektrárny Temelín. Tradičně bude vyhlášen i nejlepší hráč turnaje, nejlepší střelec a brankář. Věřím, že si letošní 18. Pohár Temelínek užijí jak mladí hráči, tak diváci, kterých je na tribunách každoročně opravdu hodně,“ těší se šéfredaktor Temelínek Václav Brom.

Kateřina Čadová

DĚNÍ V JAPONSKU SLEDUJEME, ŘÍKAJÍ STAROSTOVÉ

Starostům pěti obcí, které leží nejbližší JE Temelín, jsme položili tři otázky v souvislosti s událostmi v JE Fukushima v Japonsku. Všechny pět starostů uvedlo, že vývoj v Japonsku sledují, ale svůj názor na to, že sousední Temelín je bezpečnou elektrárnou nemění.

ANKETNÍ OTÁZKY

1. Změnil se, ve světle událostí na japonské JE Fukushima, váš názor na bezpečnost souseda vaší obce – Jadernou elektrárnu Temelín?
2. Počítáte s tím, že i na pozadí situace v Japonsku, provedete revizi havarijních plánů své obce?
3. Myslíte si, že by vedení obce případnou krizovou situaci vyvolanou živelní katastrofou zvládlo?

Petr Macháček starosta obce Temelín

1. I přestože katastrofa v Japonsku byla obrovská, můj názor na bezpečnost JE Temelín se nezměnil. Samozřejmě je nutné se z havárie elektrárny Fukushima poučit. Myslím si však, že Temelín je natolik sledovaná „jaderka“, a to i od našich zahraničních sousedů z hlediska rizik havárie, že by obstála i v extrémních situacích.

2. Po vyhodnocení havárie v elektrárně Fukushima a následných zkušenostech z Japonska bude prostor se touto otázkou zabývat, ale myslím si, že náš havarijní plán je dostačující.

3. Vzhledem k pravidelným cvičením orgánů krizového řízení v součinnosti s Integrovaným záchranným systémem by vedení obce Temelín případnou situaci zvládlo. Lze Japoncům jenom závidět pokoru, slušnost a organizovanost jejich obyvatel při takto velké havárii.

Mgr. Milan Šnorek starosta města Týn nad Vltavou

1. Na zajištění bezpečnosti JE Temelín se z mého pohledu nic nemění, podle dostupných informací je nadstandardní. Mění se krátkodobě optika lidí, vnímání nebezpečnosti jaderné energetiky, objevuje se potřeba vyhodnocení eventuality výjimečných ohrožení a nutnost reakce na ně. Tento posun se může odrazit v mnoha rovinách. Je tedy nyní třeba počítat i s tímto posunem nálad jako s problémem a ke zneklidnění veřejnosti přicházet s klidnou a věcnou argumentací. Ze strany města nechceme situaci zneužívat. Počítáme s rozvíjením dobré spolupráce s vedením elektrárny, která je potvrzena na deset let smluvně a věřím, že bude nastolena ještě trvaleji.

2. Aktualizace vnějšího havarijního plánu je prováděna průběžně. Její přípravu a provedení musí vyhodnotit a provést zpracovatel, tj. Krajský úřad Jihočeského kraje a Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje i ve spolupráci s držitelem licence provozování JE Temelín, tedy společností ČEZ. Ze strany města zatím není na základě dostupných informací důvod vznášet u zmíněných institucí potřebu revize havarijního plánu.

3. Město je na živelní katastrofu relativně dobře připraveno, je vytvořena Bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností a Krizový štáb složený ze zkušených odborníků, kteří vědí, co mají dělat. Je vypracována metodika, postupy řešení, existuje funkční systém varování a vyrozumění obyvatelstva. Občané jsou průběžně informováni o zásadách činnosti při řešení mimořádných událostí. Zkušenosti nejen z povodní 2002 ukazují, že rozhodujícím faktorem jsou zásadní, přesné, nezkrácené a včasné informace. Dalším důležitým faktorem je i ohleduplnost a vzájemná pomoc občanů, kterou ovšem z pozice města nezajistíme a můžeme v ní jen doufat. Jsem přesvědčen, že bychom to zvládli.

Josef Kudrle starosta obce Dříteň

1. Je nesporné, že v souvislosti s těmito událostmi lidé začali více přemýšlet o bezpečnosti jaderných elektráren a zvláště pak ti, kteří žijí v jejich bezprostřední blízkosti. Bezpečnost JE Temelín je dána především její technickou vyspělostí, profesionalitou a zodpovědností vedení elektrárny. V naší obci jsem se dosud s žádnými projevy obav o bezpečnost elektrárny nesetkal.

2. Předpokládám, že impuls ke kontrole všech havarijních plánů bude vycházet z Jihočeského kraje, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a podněty mohou přijít i z elektrárny. Je to ryze odborná věc a nás, myslím tím vedení obcí v okolí elektrárny, by měli se vším podstatným, pokud možno co nejdříve seznámit.

3. Na tuto otázku se v podstatě nedá odpovídat. Byla by to jen spekulace. Ani v tom nejčernějším snu si žádný z nás nedokáže představit, v jakém stresu a beznaději jsou lidé, kteří takovou katastrofu prožívají. Věřím, že podobné neštěstí nikdy řešit nebudeme.

Hana Bartušková starostka obce Všemyslice

1. Nezměnil. I když v Japonsku, které je známo svou precizností a domyšlením detailů do nejmenších podrobností, nám všem příroda ukázala, že může dojít k situaci, jakou nikdo nevymyslí ani v černém scénáři.

2. Na revizi havarijních plánů jsme začali pracovat v souvislosti s předáním funkce starosty ještě dříve, než došlo k neštěstí v Japonsku.

3. Věřím, že ano. I když některé údaje, např. o kapacitě únikových tras (komunikací), zatím nemohu nikde zjistit. Právě proto, že žijeme v pětikilometrovém vnitřním evakuačním pásmu jaderné elektrárny, je výstavba a oprava komunikací jedním z klíčových bodů jednání mezi Obecním úřadem Všemyslice, JE Temelín a odpovídajícími orgány Jihočeského kraje, zvláště pak v souvislosti s dostavbou dalších bloků.

JUDr. Jaroslav Pavlica starosta obce Olešník

1. Jsem přesvědčen, že události na JE Fukushima v Japonsku nelze v žádném případě srovnávat s JE Temelín, vzhledem k úplně rozdílným technologiím i územnímu umístění české elektrárny.

2. Je potřeba počkat na vyhodnocení událostí a zkušeností z Japonska i českými státními úřady. O revizi současného plánu jsme tedy v obci zatím neuvažovali.

3. Vycházejí z dosavadních výsledků námetových cvičení různých krizových situací a schopnosti vedení naší obce věřím, že bychom živelní katastrofu zvládli.

ČTVRTÁ JADERNÁ MATURITA PRO 120 STUDENTŮ

Již čtvrtým rokem se na JE Temelín letos koná projekt Jaderná maturita 2011, který je určený především studentům partnerských jihočeských SŠ a gymnázií s technickým zaměřením. Dvě kola především pro jihočeské školy proběhnou 11. - 13. května a 1. - 3. června. „Od 18. do 20. května uspořádáme mimořádné kolo pro výběrová pražská gymnázia. Kapacita pro každý termín Jaderné maturity je 40 studentů. Celkem tak tři zajímavé dny na Temelíně prožije 120 středoškoláků,“ říká Romana Balounová z personálního útvaru elektrárny, která má Jadernou maturitu organizačně na starost.

Své studenty na Temelín pošlou SPŠ strojní a elektro České Budějovice, Gymnázia Jirsíka, Biskupské a Jírovcova České Budějovice a Gymnázium Týn. Dále přijedou studenti ze SOŠE Hluboká, SPŠE Písek, VOŠ a COP Sezimovo Ústí, z tábořské SPŠ a Gymnázia v Táboře a Gymnázia v Soběslavi. „Velký zájem mají i studenti z jiných škol, a tak jsme k účasti přizvali i několik „fandů“ jaderné energetiky z Ústí nad Labem, Chrudimi a Blanska,“ chválí si Romana Balounová zájem škol, který je rok od roku vyšší.

„Naši nabídku k účasti využilo všech jedenáct jihočeských partnerských škol. Ty mnohdy musí k výběru studentů použít i své vnitřní soutěže - školní výběrová řízení. Máme však i mnoho dalších zájemců o účast, kteří se o Jadernou maturitu dozvídají při besedách, které na školách po celé ČR probíhají, nebo i z referencí od minulých účastníků,“ potvrzuje obrovský zájem škol zakladatel Jaderné maturity, personalista ČEZ Pavel Šimák.

Praktické ukázky jsou vždy velkým oživením přednášek Jaderné maturity. V loňském roce si studenti vyzkoušeli oblékání do ochranných obleků TYVEK.

Program Jaderné maturity je každoročně aktualizován, a to vždy na základě vyhodnocení předchozího ročníku a i podle aktuálních událostí v jaderné energetice. Mimo jiné budou mít studenti opět možnost (po loňské premiéře) zkusit si „projít“ psychodiagnostickými testy. „Úspěšné studenty pak můžeme zahrnout do systému vzájemné spolupráce a následně třeba i do stipendijního programu Skupiny ČEZ,“ doplňuje Pavel Šimák, který předpokládá, že řeč přijde i na „žhavé“ jaderné téma posledních dnů, a to události v japonské JE Fukushima. „Každá beseda a přednáška, která nyní na středních a vysokých školách probíhá, se situace v Japonsku dotkne. Dotazy studentů směřují k bezpečnosti a zabezpečení elektrárny Temelín na zemětřesení, jestli se něco podobného může stát i u nás, dotazují se na naměřené hodnoty radiace a její působení na lidský organismus. A to jsou určitě témata, která do přednášek Jaderné maturity zařadíme,“ říká Romana Balounová.

Zajímá mě názor personalistů, zda při be-

sedách na školách již cítí, že dochází k oživení zájmu studentů o technické obory. „Uvidíme, jak se ve veřejném i odborném mínění, tedy v názorech rodičů i studentů, promítnou události z JE Fukushima. Z naší analýzy, kterou jsme realizovali ve spolupráci s Národním vzdělávacím fondem, je patrný vzrůstající trend zájmu studentů o studium techniky. A to je pro průmysl i energetiku v naší republice dobrá zpráva,“ odpovídá Pavel Šimák.

Václav Brom

RODINNÝ KVINTET MĚL PREMIÉRU NA JADERCE

Osmnáctiletá Dominika byla loni zařazena do charitativního projektu ČEZ „Plníme přání“. Díky sbírce zaměstnanců získala dvacet tisíc korun, za které si koupila varhany, a jako poděkování zahrála se sourozenci ženám na Temelíně.

V rámci firemního charitativního projektu „Plníme přání“ darovali v závěru roku 2010 zaměstnanci Skupiny ČEZ spolu s Nadací ČEZ celkem 1 154 600 Kč do 50 pěstounských rodin v celé republice. Zapojila se i elektrárna Temelín, jejíž zaměstnanci projekt podpořili částkou 68 099 korun. V jižních Čechách se do projektu zapojilo 134 pracovníků JE Temelín. Celkem 85 z nich věnovalo do konce října 53 000 korun formou srážky ze mzdy. Další 49 zaměstnanců si přímo na JE Temelín zakoupilo podepsaný darovací certifikát přímo z rukou hokejového internacionála Jaroslava Pouzara, a přispělo tak dalšími 15 099 korunami.

Kvintet Žákových měl premiéru na Temelíně

Jednou z obdarovaných v projektu „Plníme přání“ v jižních Čechách byla osmnáctiletá Dominika, která si přála elektronické varhany. „Hudba je pro mě důležitou součástí života. Přeji si elektrické klávesy, které jsou jiné než ostatní nástroje, a proto mě velice láká naučit se na ně hrát,“ přála si Domi-

nika. Právě při předání šeku Dominice vznikl nápad pozvat rodinu Žákových na Temelín jako hudební překvapení pro ženy. „Při předání daru v rodině jsme zjistili, že je to opravdu hudební rodina. Slovo dalo slovo a děti slíbily, že do března nazkoušejí několik písniček a přijedou nám zahrát na Temelín. Své slovo dodržely a myslím, že nám udělaly opravdu radost,“ říká Zdeňka Karfíková z útvaru Komunikace. „Díky dvaceti tisícům od energetiků jsem si mohla splnit své přání a koupit si elektrické varhany, takže od Vánoc mohu při hraní využívat možnosti, které tento přístroj

umožňuje,“ říká Dominika, která v březnu se svými čtyřmi sourozenci z pěstounské rodiny zahrála více jak stovce žen pracujících na JE Temelín. „Pro mě to nebylo první hudební veřejné vystoupení, ale jako hudební kvintet Žákových to byla opravdu veřejná premiéra. Takže třeba určitě byla, ale snad jsme vystoupení zvládli a temelínským ženám se líbilo. Pro nás byl tou největší odměnou jejich potlesk,“ doplňuje Dominika, která v kvintetu Žákových hrála na housle.

„Tady na Temelíně proběhla hudební premiéra naší rodiny. Byla jsem nervózní, aby to nějak dopadlo, ale myslím, že děti to zvládly a domů si vezou krásnou první hudební zkušenost. Beru to i jako takové netradiční poděkování lidem na elektrárně Temelín za to, že loni pomohli Dominice ke splnění jejího hudebního snu. Na nové varhany nyní hraje celá rodina, děti si to fakt užívají a jsme za to moc rádi,“ říká maminka pěstounské rodiny Barbora Žáková. „Při různých vhodných příležitostech, mezi které setkání se ženami tradičně patří, jsme poslouchali nejrůznější muzikanty. Dětský, rodinný kvintet posloucháme poprvé. A jak jsem se dozvěděl, tak pro mladé muzikanty to v tomto složení byla také premiéra. Myslím, že své první veřejné vystoupení děti zvládly výborně a třeba tím položily základ nového folkového sdružení, které časem vstoupí na české hudební nebe,“ pochválil kvintet Žákových ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

Dominka přijela se svými sourozenci zahrát ženám na elektrárnu Temelín.

Václav Brom

PRVNÍ SVATBA ROKU 2011

Netradičně v pondělí 4. 4. 2011 proběhl v parku u Informačního centra JE Temelín první letošní svatební obřad. „Ano“ si řekl pár žijící v Chrášťanech - Jana Šišťíková a Antonín Pazdera. Novomanželům nevadil ani déšť, který se přihnal v závěru obřadu. „Snad nám přší štěstí,“ říkají novomanželé. Úplně první svatební obřad u temelínské elektrárny proběhl před pěti lety a tato dubnová svatba měla pořadové číslo sedmnáct.

„Jako svatební den jsme zvolili datum 4. 4. záměrně. Právě čtyřka má pro nás velký význam, protože téměř všechny důležité události našeho vztahu se shodou okolností odehrály ve dnech s číslem čtyři v datu,“ říkají snoubenci. „Bylo by hezké, kdyby i Anička, kterou čekáme, přišla na svět 4. září. Termín vychází těsně před oblíbenou čtyřkou,“ přeje si Jana Pazderová. Chrášťanský pár začal svatbu připravovat v lednu. Jedním z prvních rozhodnutí, které musel udělat, bylo místo jejího konání. „Protože oba žijeme v obci Chrášťany, vybírali jsme nějaké neobyčejné a hezké místo v blízkosti. Tipy jsme hledali především na internetových stránkách. Tam je možné najít fotografie z různých míst vhodných pro svatby. Nás však zaujaly fotografie právě z parku u zámku Vysoký Hrádek. Přijeli jsme se podívat a místo naprosto vyhovovalo našim požadavkům. A po jed-

nání s ochotnými pracovníky informačního centra a elektrárny Temelín bylo rozhodnuto. Vezmeme se v parku u zámku Vysoký Hrádek,“ říká nevěsta Jana Šišťíková. Bezprostřední blízkost JE Temelín snoubencům vůbec nevádí. „Jadernou elektrárnu Temelín jsme sice ještě osobně nenavštívili, ale tento způsob výroby elektřiny považujeme za bezpečný a perspektivní. A nevadilo by nám ani dotažení plánů na rozšíření elektrárny,“ říkají svorně snoubenci. „Tato dubnová svatba je letos první, ale zdaleka ne poslední. Zatím máme v kalendáři pro rok 2011 objednáno osm svateb. Další dvě proběhnou ještě v dubnu. Po jedné v červnu a červenci. Rušný svatební den na zámku Vysoký Hrádek snoubenci naplánovali na 20. srpna, kdy zde mají proběhnout tři obřady. Ukazuje se, že mladí lidé nemají žádné předsudky k jaderné energetice. Temelín berou jako součást

kraje a jako jeho zajímavou lokalitu s romantickou atmosférou zámekového parku,“ říká tiskový mluvčí elektrárny Temelín Marek Sviták.

Václav Brom

BUDE TEMELÍNSKÁ TISÍCOVKA?

Nebojte se, Česká národní banka nevydává novou bankovku s motivem elektrárny Temelín, ani nejde o nový turbogenerátor s tímto výkonem. Jde o změření ročního počtu kilometrů nachozených po elektrárně Temelín průvodkyněmi Informačního centra JE Temelín, které s návštěvnickými skupinami denně vstupují na blok či s nimi procházejí expozice přímo na zámku Vysoký Hrádek. K zajímavému experimentu přemluvily Temelínky jednu z pěti průvodkyň Amálku Pavlovskou, která tak od 1. ledna 2011 pracuje s připnutým krokoměrem.

Amálka Pavlovská (druhá zprava) ukrajuje temelínskou tisícovku.

„Za první tři měsíce letošního roku jsem po zámku a především při prohlídce bloků s návštěvníky ušla 220 kilometrů. Vzhledem k tomu, že máme služby a exkurze rozloženy rovnoměrně, tak podobné kilometry po elektrárně mají v nohou i mé tři kolegyně,“ bilancuje první čtvrtletí Amálka Pavlovská, která upozorňuje, že první čtvrtletí je vždy „slabší“ jak do počtu exkurzí, tak individuálních návštěvníků. Lze tak očekávat, že v hlavní sezóně, duben až říjen, se temelínské průvodkyně naběhají ještě více. „Na druhou stranu je fakt, že teď chodíme pouze čtyři a od května začne provázet i nová kolegyně Jana, která dokončuje potřebná školení a postupně se zapracovává. Tak uvidíme, ale myslím si, že každá z nás za rok nachodí s návštěvníky okolo tisíce kilometrů po temelínské elektrárně,“ doplňuje Pavlovská, která v lednu ušla 57, v únoru 73 a v březnu již 90 kilometrů. „V průměru při jedné exkurzi se skupinou na výrobní blok a k věžím to je 4,1 kilometru. Pokud pracujeme se skupinou pouze v expozicích informačního centra, tak máme v nohách téměř kilometr,“ upřesňuje Amálka Pavlovská, která bude v měření pokračovat celý rok 2011 a věří, že se na konci roku krokoměr zastaví nad hranicí 1000 kilometrů.

Václav Brom

PTÁCI V ZOO UŽ STAVĚJÍ, ŘEMESLNÍCI JE NÁSLEDUJÍ

Jarní sluneční paprsky se zasloužily o nárůst návštěvnosti zoologické zahrady Ohrada Hluboká nad Vltavou. Například první dubnovou neděli se především rodiny s dětmi postaraly o zájem ryze letní – zvířata za jediný den vidělo 2,5 tisíce návštěvníků. Mnozí z nich poprvé obdivovali novinky, kterými jsou expozice Malá Afrika a jihoamerický pavilon Matamata.

Do expozice Malá Afrika patří kromě želv, ibisů a volavek také damani skalní, lemuři kata nebo surikaty. „Zcela jsme zpřístupnili nové prohlídkové trasy v celé africké části. Snovačům zařizujeme voliéry, čekáme až se ve Dvoře Králové pro naši ZOO narodí gazely, rádi bychom sehnali čápy marabu. Po zimě čistíme vyhříváný bazén pro krokodýla nilského, zkouší se technologie, filtrace, vyhřívání solárními kolektory, aby nedošlo k nějakému problému. Zvlášť když naši krokodýlí populaci snad posílí dva exempláře z Polska,“ vysvětlil zástupce ředitele ZOO Ohrada Roman Kössl. Pavilon Matamata přibližuje prostředí amazonské tropické džungle s množstvím exotických rostlin. Bromélie, kapradiny, liány či orchideje vytvářejí podmínky pro život zvířat. Vysoká vlhkost, teplota kolem 26° C a občasné tropické lijáky, to vše svědčí rostlinám i zvířatům. Návštěvníci ani pořádně nevědí, kam se podívat dřív. Hned u vstupu se na ně šklebí opice, po větvích na ně zvědavě pokukují nejmenší primáti na světě – kosmánci zakrslí. Ve volném prostoru poletují tangary, typičtí ptáci takzvané neotropické oblasti, což je oblast Jižní a Střední Ameriky, kterou pavilon Matamata představuje. I když skla nádrží a terárií vypadají pevně, raději z poněkud uctivější vzdálenosti se seznámíte s třímetrovou anakondou a s jedovatými žábami, jejichž jed využívají domorodí indiánské kmeny v Amazonii pro napouštění šípů do svých foukaček. Tyhle „šípové žabky“ mají za sousedy malé leguánky, kajmany, piraně a na konci pavilonu třisetlávě hejno neonek červe-

ných, majestátné skaláry a skupinku sumecků krunýřovců, kteří jako specialisté pomáhají v boji se zelenými řasami. Snad nejzajímavější rybou v celém pavilonu je u anakond žijící arowana, správně česky ostnojazyčnatec – druh, který obývá Zemi již přes 100 milionů let.

„V pavilonu Matamata můžete vidět třidvacet druhů zvířat a několik desítek druhů tropických rostlin. Další ještě přibudou. To ovšem není nic proti skutečným počtům v pralesích Amazonie a Střední Ameriky. V expozici Matamata chceme alespoň trochu ukázat bohatost tropického pralesa,“ popsal Roman Kössl s tím, že nové pavilony z praktického hlediska poskytují v našich zeměpisných šířkách návštěvníkům útočiště před špatným počasím. „K pohodlí návštěvníků přispívají i nové chodníky například ve vstupním areálu, v australské expozici nebo v expozici jihoamerické fauny Koati,“ doplnil Roman Kössl. „Nová zvířata v africké a jihoamerické expozici jsou zpestřením pro návštěvníky. Mohou vidět zvířata, která pro zoologickou zahradu Ohrada dosud nebyla typická. Stěžejními ale pro nás i nadále zůstávají druhy naší a evropské fauny. Celá nová část ZOO, která se bude stavět, bude věnována právě Evropě a mírnému euroasijskému pásmu,“ zdůraznil vedoucí zoologického oddělení Ivan Kubát. Další plánované expozice znázorňuje model v budově ekologické výchovy v areálu zahrady. Podle Romana Kössla se jedná o projekt financovaný z Evropské unie. „Po výběrovém řízení na dodavatele se začne

stavět nejpозději začátkem léta. První zvířata – korsaci, tygři, medvědi a další – se budou do nového stěhovat patrně začátkem roku 2013. V současné době stavíme v zadní části zoologické zahrady expozici pro losa evropského. Výběh se stájí bude v dubnu hotový, pak je doladíme pro potřeby zvířete,“ představil Roman Kössl nejbližší novinku a ocenil spolupráci s hlavním partnerem ZOO Ohrada, kterým je Jaderná elektrárna Temelín. „Jako symbolické poděkování chystáme pro zaměstnance elektrárny a jejich děti pozvání do zoologické zahrady. Určitě bude co obdivovat i díky novým přírůstkům. Minulý týden se narodila dvě koťata divokých koček, na svět přišly malé ovečky ouessantské i holandské kozíčky. Z máminých vaků začínají vykukovat mláďata klokanů, veselo je také ve výběhu u kočkodanů husarských.“

Václav Beneda

Jaderná elektrárna Temelín je již řadu let partnerem ZOO Ohrada v Hluboké nad Vltavou. „Pro letošní jaro jsme pro děti našich zaměstnanců od vedení ZOO Ohrada obdrželi nabídku mimořádné výpravy za poznáním s doprovodem chovatelů včetně odborného výkladu. Aby děti získaly „lístek“ na tuto výpravu, tak musely nakreslit obrázek s tématem zvířátka v ZOO. Své obrázky, které nám na elektrárně zdobí vestibul administrativní budovy, nám poslalo padesát dětí z 35 rodných zaměstnanců Temelína. Ti všichni se ve čtyřech skupinách v dubnu a květnu vydají na dobrodružnou výpravu do ZOO Ohrada,“ říká Zdeňka Karfíková z elektrárny Temelín.

Podle připraveného programu se děti temelínských energetik dostanou do zázemí zoologické zahrady, budou si moci pochovat sovičky, fretky, sáhnout si na hady. Aktivně se zúčastní i krmení zvířátek a navštíví novou expozici „Malá Afrika“ a prostředí amazonské tropické džungle v pavilonu „MATAMA“. Podle věku dětí bude přizpůsoben odborný výklad.

Benjamin Novák,
(1. třída)
ZŠ logopedická Týn nad Vltavou

Veronika Kubíková,
(10 let)
ZŠ a MŠ Žimutice

ZŠ a MŠ Dubné

Zuzana Schmidová,
(9 let)
Městský dům dětí
a mládeže
Týn nad Vltavou

EDA & IDA

Eda a Ida vyhlašují soutěž s Temelínkem

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

Namalujete květen v pohybu.

Druhé téma roku 2011 vyhlašuje Eda: „Kamarádi, díky za parádní jarní obrázky. Přišla jich více jak stovka, tak bylo z čeho vybírat. Sluníčko již začíná hezky hřát. Už jste sedli na kolo, obuli in-line brusle a vyrazili do přírody? Nebo máte radši fotbálek či dovádění s nějakým jiným míčem? K jaru patří pohyb, tak nakreslete nebo napište, jak se hýbete a sportujete. Nejlepší obrázky vybereme a příběhy otiskneme a jejich autorům pošleme dáreček. Posílejte, těšíme se.“

Soutěž je určena pro mládež do 18 let.

Uzávěrka je 11. května 2011.

Svá díla posílejte na adresu:

JE Temelín, Václav Brom,
oddělení komunikace, 373 05 Temelín.

Na obálku napište:

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU.

Výherci soutěže z minulého čísla Temelínkem

Z velkého množství jarních obrázků bylo opravdu těžké vybrat. Všechny byly plné květin, sluníčka i zvířátek. „Přesto se pro nás jarní jedničkou stal „sluníčkový“ obrázek prvňáka Benjamina Nováka ze ZŠ Logopedické v Týně. Parádní jsou i pracovitě včelky devítileté Zuzky Schmidové, která je nakreslila v malířském kroužku v MDDM v Týně. Jarní obrázky nám poslaly i děti ze školy v Žimuticích a nám se nejvíce líbil barevný obrázek plný pohybu desetileté Veroniky Kubíkové. Někdy nám přijdou i umělecká díla, tak jako tomu bylo u „žabáka“, kterého nám poslala ředitelka ZŠ a MŠ v Dubném paní Petráková. Bohužel chybělo jméno autora, tak cenu posíláme na školu a prosíme paní ředitelku o předání autorovi či autorce,“ shrnuje první letošní soutěž Ida.

EDA & IDA

V obci Temelín to žije

**Příště:
Na návštěvě ve Drítňi**